

DI TRUYỀN VÀ BIẾN DỊ
Chương I: CÁC THÍ NGHIỆM CỦA MENĐEN
Bài 1: MENĐEN VÀ DI TRUYỀN HỌC
Tài liệu học tập SGK trang 5 - 7
NỘI DUNG BÀI HỌC

I. MỤC TIÊU

- Học sinh nêu được mục đích, nhiệm vụ, nội dung và ý nghĩa của Di truyền học.
- Nêu được các phương pháp phân tích các thế hệ lai của Mendel.
- Trình bày được một số thuật ngữ, kí hiệu trong Di truyền học.

II. CÁC HOẠT ĐỘNG HỌC TẬP

Hoạt động 1 Tìm hiểu khái niệm di truyền và biến dị.

I. Tìm hiểu khái niệm di truyền và biến dị.

- Học sinh nghiên cứu thông tin trang 5/SGK, trả lời các câu hỏi:

Câu 1: Bạn Lan khi so sánh với bố mẹ bạn đã trình bày như sau:

- Màu da: da vàng giống bố mẹ.
- Dạng mũi: Mũi cao giống bố và mẹ.
- Màu mắt: mắt đen giống mẹ khác bố mắt nâu.
- Hình dạng tóc: tóc xoăn giống bố khác mẹ tóc thẳng.
- Chiều cao: Thấp khác bố mẹ thì cao.

a. Những điểm mà bạn Lan giống bố, mẹ, gọi là di truyền. Vậy di truyền là gì?

.....
.....
.....

b. Những điểm mà bạn Lan khác bố hoặc mẹ, gọi là Biến dị. Vậy Biến dị là gì?

.....
.....

Câu 2: Hãy liên hệ với bản thân và xác định xem mình có những điểm nào di truyền từ bố, mẹ, những điểm nào được xem là biến dị? (gợi ý điền vào chỗ trống để có câu trả lời hoàn chỉnh).

Trả lời:

Những điểm di truyền: .....

Những điểm biến dị: .....

Câu 3: Đối tượng của di truyền học là gì?

.....
.....

Câu 4: Vai trò của di truyền học là gì?

.....
.....
→ Kết luận

- **Di truyền** là hiện tượng truyền đạt các tính trạng của bố mẹ cho các thế hệ con cháu
- **Biến dị** là hiện tượng con sinh ra khác với bố mẹ.
- Di truyền và biến dị là 2 hiện tượng song song gắn liền với quá trình sinh sản
- Đối tượng:** Di truyền học nghiên cứu cơ sở vật chất di truyền(AND, NST), cơ chế, tính qui luật của hiện tượng di truyền và biến dị.

🌟 Hoạt động 2: Mendel - người đặt nền móng cho di truyền học

II. Mendel - người đặt nền móng cho di truyền học

-Học sinh nghiên cứu thông tin trang 5/SGK, tranh 1.2 trả lời các câu hỏi:

Câu 5. Vì sao MeDen chọn đậu Hà Lan làm đối tượng nghiên cứu ?

.....
.....

Câu 6: Nhận xét về đặc điểm của từng cặp tính trạng đem lai?

.....
.....

Câu 7: Phương pháp nghiên cứu độc đáo của Mendel là phương pháp nào? Nội dung của phương pháp đó?

.....
.....
.....
.....

Câu 8. Vì sao MeDen là người đặt nền móng cho Ngành Di truyền học ?

.....
.....

→ Kết luận.

Bằng phương pháp phân tích các thế hệ lai Men Den đã phát minh ra được di truyền từ thực nghiệm. Đặt nền móng cho di truyền học.

🌟 Hoạt động 3: Một số thuật ngữ và kí hiệu cơ bản của di truyền học

III. Một số thuật ngữ và kí hiệu cơ bản của di truyền học

-Học sinh nghiên cứu thông tin trang 6-7 /SGK, trả lời các câu hỏi:

1/ Một số thuật ngữ.

Câu 9. Tính trạng là gì? Ví dụ

.....
.....

Câu 10: Thế nào là cặp tính trạng tương phản?

.....
.....

Câu 11: Nhân tố di truyền là gì?

.....
.....

Câu 12. Giống (hay dòng thuần chủng là gì) ?

.....
.....

→Kết luận.

-*Tính trạng là những đặc điểm về hình thái, cấu tạo, sinh lí của một cơ thể.*

Ví dụ:

- + *Tóc xoăn, môi dày,*
- + *Hoa đơn, hoa kép;*
- + *Chín sớm, chín muộn.*

-*Cặp tính trạng tương phản là hai tính trạng biểu hiện trái ngược nhau của cùng một loại tính trạng.*

Vì dụ:

- + *Tóc xoăn - tóc thẳng, người cao – người thấp, da trắng – da đen,*

-*Nhân tố di truyền(gen) quy định các tính trạng của sinh vật.*

Vì dụ:

- + *Nhân tố di truyền (gen) quy định màu da.*

-*Giống (dòng) thuần chủng là giống có đặc tính di truyền đồng nhất, các thế hệ sau giống các thế hệ trước.*

2/ Một số kí hiệu

-*Học sinh đọc thông tin ghi nhớ các kí hiệu.*

→Kết luận

P: Cặp bố mẹ xuất phát

X: Kí hiệu phép lai.

G: Giao tử

♂: Giao tử đực (cơ thể đực)

♀: Giao tử cái (cơ thể cái)

F: Thế hệ con.(F1 là thế hệ thứ nhất con của cặp P, F2 là thế hệ thứ 2 được sinh ra từ F1 do sự tự thụ phấn hoặc giao phấn các F1)

III. KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ TỰ HỌC.

Câu 1: Vì sao chúng ta có một số đặc điểm (hình thái, sinh lí, cấu tạo) của bản thân giống bố, mẹ ? Những điểm giống này gọi là gì?

.....
.....

Câu 2: Cho ví dụ tính trạng, cặp tính trạng tương phản, nhân tố di truyền.

.....
.....

Câu 3: Hãy cho biết bản thân em có những tính trạng nào được di truyền từ bố mẹ? Những tính trạng nào được xem là biến dị?

.....
.....

Câu 4: Cặp bố mẹ xuất phát là cây đậu HL hạt vàng lai với cây đậu hạt xanh thu được thế hệ con lai là cây đậu hạt vàng. Hãy dùng kí hiệu thể hiện lại nội dung trên.

.....
.....

Lưu ý:

-Nếu có thắc mắc gì các em có thể liên hệ trực tiếp GV 0902035554.